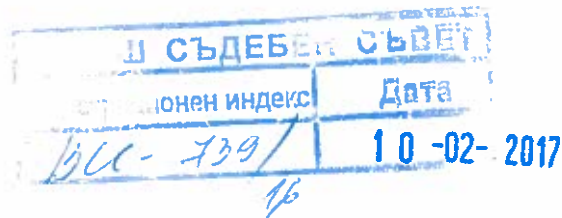

ДО
СЪДИЙСКАТА КОЛЕГЕИЯ
НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Към Ваш № ВСС-739/06.02.2017 г.

ОТГОВОРИ

от РУМЯНА ГОСПОДИНОВА ИЛИЕВА,
съдия в Апелативен специализиран наказателен съд на
въпроси на Фондация „Български институт за правни инициативи“
във връзка с участие в процедура по избор на
Административен ръководител - Председател на АСНС

1. В своята концепция отбелязвате, че цифровите показатели за натовареността на съдиите в Апелативния специализиран наказателен съд сочат „абсолютна стойност повече от два пъти под средната за страната на брой образувани и разгледани дела“, които обаче „не обосновават обективна и адекватна оценка за ниски норми на индивидуална натовареност на съдиите от този орган на съдебната власт, без отчитането на показателя сложност и обем на делата, определен от комплекса критерии; тежестта на наказателното обвинение, фактическата и правна усложненост на престъпните деяния, осъществяваните от съда процесуални действия, големия брой страни, което предпоставя и значително по-голяма продължителност на процеса, обема на доказателствения материал, спецификата на престъпна дейност и такава с транснационален елемент“. Как, по Ваше мнение, съдът би могъл да съобщи на обществеността обстоятелства относно обективното положение на съдийската натовареност във Вашия съд, така че тя придобие реална представа за работата, която съдиите ежедневно извършват?

ОТГОВОР:

Преодоляването на дълготрайните негативни тенденции в общественото доверие към съдебната система като цяло, както и на скептицизма към специализираните наказателни структури, като нови органи на съдебната власт, следва да се осъществи чрез повишаване познаваемостта на функциониране на АСНС, изграждането и утвърждаване на публичния му образ като отговорна и ефективна правораздавателна институция.

На широката общественост за работата на АСНС следва да се говори на ясен, достъпен и разбираем език.

Бих обяснила, че в резултат на извършени през 2011 година законодателни промени, се изградиха нови за системата на българското наказателно правораздаване наказателни институции, специализирани по материя, в чиято материална компетентност са включени дела за престъпления, извършени в страната и чужбина от организирани престъпни групи, а от 2015 г. и за престъпления против републиката, сред които и тероризъм.

С цел подобряване бързината и безпристрастността на съдебния процес е предвидена универсална компетентност на територията на цялата страна.

СНС и АСНС, като въззивна инстанция на делата, решени от СНС, са единствени на територията на страната, със седалище в София.

Спецификите на правораздавателната дейност на съда се предопределят от характеристиките на организираната престъпна група като форма на усложнена престъпна дейност по отношение на лицата, вид необходимо съучастие на минимум три лица. Поради това подсъдимите лица са не по-малко от три, в много от производствата и повече от десет. Осъществяваната престъпна дейност е с продължителен времеви период, с териториален обхват в националните граници и извън пределите на страната.

Извършваната от първостепенната и въззивната съдебна инстанция процесуална дейност по разкриване на обективната истина по делата е значителна. Тя започва с полагането на усилия за задълбочено и всестранно предварително проучване материалите по делата, по правило многотомни.

Така например по част от разгледаните през 2016 г. от АСНС внохд - 6 бр. са с доказателства от 20 до 30 тома, 6 бр. от 30 до 50 тома, 2 бр. от 50 до 70 тома, 4 бр. дела с над 70 тома, между които и с 190 тома.

От разгледаните през 2016 г. от АСНС внчд - 15 броя внчд са с над 10 бр. обвиняеми/подсъдими, като 3 бр. внчд с над 20 бр. обвиняеми/подсъдими.

Участието на голям брой подсъдими, пострадали /при осъществена вторична престъпна дейност/, на техните защитници, провеждането на поредица от процесуално-следствени действия по събиране и проверка на доказателства, в това число и от чужбина, чрез инструментите на международно правното сътрудничество по наказателни дела, несъмнено съставляват обстоятелства, които характеризират производствата като такива с фактическа и правна сложност.

Ето защо, от 01.04.2016 г., съобразно решение на ВСС и приети Правила, при определяне индивидуалната натовареност на всеки магистрат, съобразно Системата за изчисляване на натовареността на съдиите, стартиращите коефициенти за тежест на делата от съответната група са многократно коригирани и увеличени, поради наличие на предвидените в Правила за оценка на натовареността на съдиите основания за това, а именно: участие над 5 допълнителни страни, предмет на обвинението са над 5 престъпления от различни групи, в наказателното производство участват повече от 3 подсъдими, подадени са над 5 жалби/протести, делото съдържа над 5 000 листа, в наказателното производство участват над 50 свидетели, проведени са разпити по над 5 експертизи. Убедителни са в тази насока цифрите за актуалните коефициенти на натовареност на съдиите по отделните производства по чл. 321 НК, някои от които несвършени към момента, изчислени съобразно правилата на ВСС, всички с начален коефициент 7,9 –

внохд № 118/16 – коефициент 22,91;

внохд № 156/16 г. – коефициент 19,75, несвършено;

внохд № 19/16 г. – коефициент 18,96, несвършено;

внохд № 202/16 г. - коефициент 18,17, несвършено и др.

Обобщен извод относно качеството на правораздавателната дейност на АСНС за периода 2012 -2105 г. се съдържа и в извършения от екип съдии от ВКС комплексен анализ на дейността му, а именно:

„Не бяха установени системни грешки при извеждане на обективните и субективни признаци на престъплението и при индивидуализация на наказанието. Съдиите познават както правната теория и практиката на Върховния касационен съд, така и тази на Европейския съд по правата на човека и я прилагат правилно съобразно конкретиката на казусите, поставени за решаване пред тях.

Положителна оценка заслужават усилията им за разкриване на обективната истина като за целта се използват всички процесуални способности за събиране на доказателства. Съдебно следствие се провежда не само по искане на страните, но и по служебна инициатива на съда, което е логично следствие от внимателно и

задълбочено проучване на делата преди насрочването им в открито съдебно заседание.

Съдебните актове са мотивирани и в тях се съдържа аргументиран отговор на всички възражения на страните“.

„Необходимо е обаче да се подчертае, че с течение на времето и натрупването на професионален опит работата на съдиите се подобрява, а допусканията от тях грешки намаляват. Понастоящем такива се отчитат в минимален брой дела, които не оказват съществено влияние върху крайната положителна оценка за дейността на АСНС през четиригодишния период – предмет на проверката“.

Всичко изложено до тук дава реална представа както за високото работно натоварване и работно напрежение на този орган на съдебна власт, така също и за успешно справяне с пряката правораздавателна дейност.

2. В своята концепция споделяте намерение за изграждане на партньорство между съда и гражданските организации. Кои, според Вас, са областите, в които подобно партньорство би било най-продуктивно и полезно?

ОТГОВОР:

Съвместните усилия, конструктивният диалог и взаимодействие между АСНС и неправителствените организации, професионалните организации и гражданското общество следва да почиват на принципите на прозрачност, отчетност и откритост и да гарантират подобряване образа на съда в публичното пространство.

Областите на взаимодействие най-успешно биха могли да се очертаят при осъществяването на регулярни контакти в различни формати – тематични семинари, дискусии, кръгли маси по проблемите на наказателното правосъдие и борбата с организираната престъпност.

За повишаване доверието в дейността на АСНС от значение е използването от гражданските институции на механизмите на контрол и външна оценка за функционирането на съда – провеждане на изследване и проучване на обществените нагласи за образа на АСНС и получаване на обратна връзка от гражданското общество за впечатленията и удовлетвореността на гражданите, които са се обръщали към АСНС, стимулиране на обществения дебат относно реформите.

3. Една от мерките за борба с между държавните институции,
НПО

и средствата за масово осведомяване и разработване на корупцията, които предлагате във Вашата концепция, е „Засилване на антикорупционното сътрудничество конкретни програми с оглед формирането на обществен климат на нетърпимост и противодействие на корупцията*. Бихте ли могла да дадете пример за мярка/действие, чрез която би могла да се изпълни предизвикателната задача да се формира „обществен климат на нетърпимост към корупцията“.

ОТГОВОР:

Съществена част от правораздавателната практика на АСНС са производствата, които имат за предмет създаване, ръководство и участие в организирани престъпни групи, поставили си за цел извършване на корупционни актове в различни обществени сектори. Ето защо, АСНС, чрез публичната си правораздавателна дейност, като провежда държавната наказателна политика по разобличаване и наказване на извършителите на корупционни престъпления, осъществява националната стратегия от 2015 г. за превенция на този вид престъпления.

Постановените съдебни актове, след влизане в сила, следва да бъдат огласявани и довеждани до знанието на обществото, чрез сътрудничество на медиите и гражданските институции, като по този начин се осветляват корупционните практики и областите, в които са намерили проявление.

Добра мярка с осезаемо на практика въздействие би съставлявало и сигнализирането, след влизането на присъдата в сила, на съответните органи, за допуснатите корупционни действия с цел набелязване на коригиращи мерки за тяхното предотвратяване, като по този начин се способства за създаване на обществен климат на нетърпимост и противодействие на корупцията.

10.02.2017 г.

София

С уважение:

/Румяна Илиева/